

2. Бардік М.А. Оновлення розписів Успенського собору Києво-Печерської лаври як джерело їхньої атрибуції. *Музеї та реставрація у контексті збереження культурної спадщини: актуальні виклики сучасності. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, м. Київ в, 07–08 червня 2018 р.* / редкол. : В. Г. Чернець (голова) та ін. Київ: НАКККіМ, 2018. С. 19–22.

3. Бардік М. А. Оновлення монументального живопису Успенського собору Києво-Печерської лаври і Софії Київської в першій половині XIX століття : монографія. Київ: ТОВ «Київська Друкарська Мануфактура», 2019. 310 с. : іл.

4. Інститут рукопису Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського Фонд І. Справа 5412.

5. Центральний державний архів України, м. Київ. Ф. 128. Опис 1 загальний. Справа 1234.

6. Центральний державний архів України, м. Київ. Ф. 128. Опис 1 загальний. Справа 1824.

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-374-3-16>

ARTISTIC ACTIVITY OF MYKOLA HLUSHCHENKO AT THE HOUSE OF CREATIVITY AND RECREATION “SEDNIV”

МИСТЕЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ МИКОЛИ ГЛУЩЕНКА У БУДИНКУ ТВОРЧОСТІ І ВІДПОЧИНКУ «СЕДНІВ»

Bondarenko V. M.

*Postgraduate Student at the Department
of Fine Arts
Borys Grinchenko Kyiv University
Kyiv, Ukraine*

Бондаренко В. М.

*аспірантка кафедри
образотворчого мистецтва
Київський університет
імені Бориса Грінченка
м. Київ, Україна*

Метою роботи є розкриття основних напрямків художньої та організаційної діяльності Миколи Петровича Глущенко під час подорожей до Седнева. Географія пленерів майстра дуже широка та включає поїздки живописця за кордон і по всій Україні. Зважаючи на вищесказане, важливим для дослідження творчої праці митця є окреслення і опис місць, де був і творив художник.

Розглядаючи відомості й спогади про творчість Миколи Глущенко слід виділити мальовничу місцину на території Чернігівської області,

яку неодноразово відвідував художник. Отже, Седнів – це селище міського типу Чернігівського району Чернігівської області України. Слід зазначити, що означене місце відоме, як осередок творчості широкого кола митців України минулих років і сьогодення. 1964 року на території вищезазначеного містечка було створено Республіканський будинок творчості та відпочинку Художнього фонду Спілки художників УРСР.

Починаючи з 1964 року в Будинку творчості «Седнів» працювали видатні українські художники: А. Базилевич, М. Глущенко, О. Данченко, М. Дерегус, Ф. Захаров, С. Кошовий, С. Шишко, Т. Яблонська й інші. На честь даних особистостей на території закладу було встановлено пам'ятну табличку.

У збірнику «Спілка художників Української РСР 1973–1976. VI з'їзд спілки художників Української РСР», який призначений для службового користування, міститься інформація щодо діяльності спілки. Також там присутні відомості про роботу творчої групи «Седнів». Дане джерело повідомляє, що протягом зазначених років у будинку творчості працювало 37 мистецьких груп.

Склад творчих груп затверджувався президією або секретаріатом правління Спілки художників Української РСР згідно рекомендацій правління обласних організацій спілки. У зазначений час Микола Глущенко був членом президії Спілки художників УРСР. Після закінчення роботи кожна мистецька група звітувала перед комісією, до якої запрошували провідних художників, серед яких зазвичай був Микола Петрович [2, арк.182].

У своїй статті 1972 року «Прекрасна наша країна» Микола Глущенко згадував свої поїздки до Седнева. Слід зазначити, що художник позитивно відгукувався про часи відвідування цього історичного місця [3, арк. 68].

У збірнику «Микола Глущенко. Спогади про художника» міститься інформація про перебування майстра на пленері у складі творчої групи живописців у Седневі. Так Віра Барінова-Кулеба згадує низку особливостей творчого письма Миколи Глущенка: «В одній руці в нього тюбики, в другій – мастихін, і він прямо на полотно однією рукою накладає фарби, другою мастихіном розмазує, пише.» [4, с.7].

У вище зазначеній добірці присутня згадка Тетяни Яблонської про Миколу Петровича де зазначається, що художник часто був керівником творчих груп у Седневі. Тетяна Нилівна характеризувала майстра, як людину невтомної енергії, що активно працював та своїм прикладом і наполегливістю надихав інших митців. Художниця писала: «Він створив свій образ Седнева – з блакитними тіннями на виблискуючих сніжних пагорбах, з рожевими квітучими яблунями в чагарниках смарагдової

трави старих садів», – саме такою постала творчість М. Глуценка у спогадах Т. Яблонської [4, с. 84].

У фондах Центрального державного архіву-музею літератури і мистецтва України (ЦДАМЛМУ) зберігається альбом із замальовками художника, обкладинка якого містить примітку «Седнів 18.03 – 10.04. 1968». Вищезазначені мистецькі твори виконані фломастерами. Дані роботи виконані у межах пейзажного жанру.

Близько тридцяти шести рисунків містять різноманітні зображення: церкви, природи, сільських будиночків та віддалених стафажів. У графічних замальовках художник використовував широкий спектр барв, поєднуючи теплу та холодну кольорову гаму.

У частині робіт митець зображував лише обриси предметів без проробки деталей. Такі ескізи створюються швидко та зазвичай слугують методом пошуку вдалої композиції. Крім контурних малюнків у альбомі наявні мистецькі твори, повністю заштриховані, з передачею кольорових співвідношень. Часто зустрічається використання фіолетових і жовтих, оранжевих і синіх кольорів, поєднання яких утворюють яскраві контрасти.

Також на території Седнівського будинку творчості увіковічують образи видатних діячів культури. Так, 2017 року було відкрито пам'ятник народному художнику Миколі Глуценку. Автором скульптури є Дмитро Кропива. Цей проєкт спрямований на популяризацію творчості майстра і водночас, вносить, лепту в формування ландшафтного дизайну Седнева.

Література:

1. Глуценко Микола Петрович, український радянський художник, народний художник УРСР. Альбом малюнків. Седнів. Україна. Флам. 36 арк., 35 док. ЦДАМЛМУ (Центральний державний архів-музей літератури і мистецтва України) Ф. 49. Оп. 2. Спр. 3.

2. Глуценко Микола Петрович, український радянський художник, народний художник УРСР. Папка делегата IV з'їзду Спілки художників УРСР і два збірника «Спілка художників УРСР», «Образотворче мистецтво Радянської України» 1971–1976 рр. Київ 198 арк., 2 док. ЦДАМЛМУ (Центральний державний архів-музей літератури і мистецтва України) Ф. 49. Оп. 2. Спр. 233.

3. Глуценко Микола Петрович, український радянський художник, народний художник УРСР. Журнали «Радуга» 12: стаття «Прекрасна наша країна» Київ 197 арк., 2 док. ЦДАМЛМУ (Центральний державний архів-музей літератури і мистецтва України) Ф. 49. Оп. 2. Спр. 165.

4. Микола Глущенко. Спогади про художника / упор. І. М. Блюміна. Київ: Мистецтво, 1984. 95 с.

Додаток:

Рис. 1. Глущенко М. П. Альбом малюнків. Седнів. Фломастери.
1968 р.

ЦДАМЛІМ України, ф. 49, оп. 2, спр. 3, арк. 7.

Рис. 2. Глущенко. М. П. Альбом малюнків. Седнів. Фломастери.
1968 р.

ЦДАМЛІМ України, ф. 49, оп. 2, спр. 3, арк. 20.